

หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ

สถานการณ์และปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการ
ระบาดของโรคไข้เลือดออกจังหวัดลำปาง ระหว่างปี
2546 - 2555

ผู้เขียน

นายกรกช วิจิตรจรัสแสง

ปริญญา

สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร. กรรณิการ์ ณ ลำปาง

บทคัดย่อ

การศึกษารุ่นนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์และปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการระบาดของโรคไข้เลือดออกและความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะสภาพแวดล้อมต่อการเกิดโรคไข้เลือดออกจังหวัดลำปางระหว่างปี พ.ศ. 2546 - 2555 ซึ่งเป็นการศึกษาเชิงพรรณนา โดยรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิได้แก่ บันทึกข้อมูลรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง และข้อมูลสภาพภูมิอากาศของสำนักงานอุตุนิยมวิทยาจังหวัดลำปางตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2546 ถึง 31 ธันวาคม พ.ศ. 2555 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ และสถิติวิเคราะห์การถดถอย

ผลการศึกษาพบว่าอัตราป่วยโรคไข้เลือดออกอยู่ในช่วง 26.73 - 199.73 ต่อประชากรแสนคน กลุ่มอายุ 10 - 14 ปี มีอัตราป่วยสูงสุด รองลงมาคือกลุ่มอายุ 5 - 9 ปี และกลุ่มอายุ 15 - 24 ปี ตามลำดับ อัตราป่วยมีแนวโน้มพบในกลุ่มอายุที่มากขึ้น เมื่อจำแนกรายเดือนจะพบว่าอัตราป่วยจะสูงในระหว่างเดือนมิถุนายน ถึงเดือนกันยายน สูงสุดในเดือนสิงหาคม การแพร่กระจายของโรคไข้เลือดออกของจังหวัดลำปางพบผู้ป่วยทุกอำเภอ พบมากในอำเภอที่มีประชากรหนาแน่น การคมนาคมสะดวก เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอุณหภูมิ ความชื้นสัมพัทธ์กับอัตราป่วยโรคไข้เลือดออกพบความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ส่วนปริมาณน้ำฝนไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราป่วยโรคไข้เลือดออก

จากผลการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญ ให้ความรู้ และมีระบบการเฝ้าระวัง
โรคไข้เลือดออกในกลุ่มอายุที่มากขึ้น และควรมีการทำงานร่วมกันระหว่างสำนักงานสาธารณสุข
จังหวัด กับสถานอุดมศึกษา เพื่อจะได้ทำการเฝ้าระวังโรคได้ดียิ่งขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title	Situation and Environmental Factors Associated with an Outbreak of Dengue Hemorrhagic Fever Lampang Province During 2003-2012
Author	Mr. Gorakod Wijitjarassang
Degree	Master of Public Health
Advisor	Lect. Dr. Kannika Na Lampang

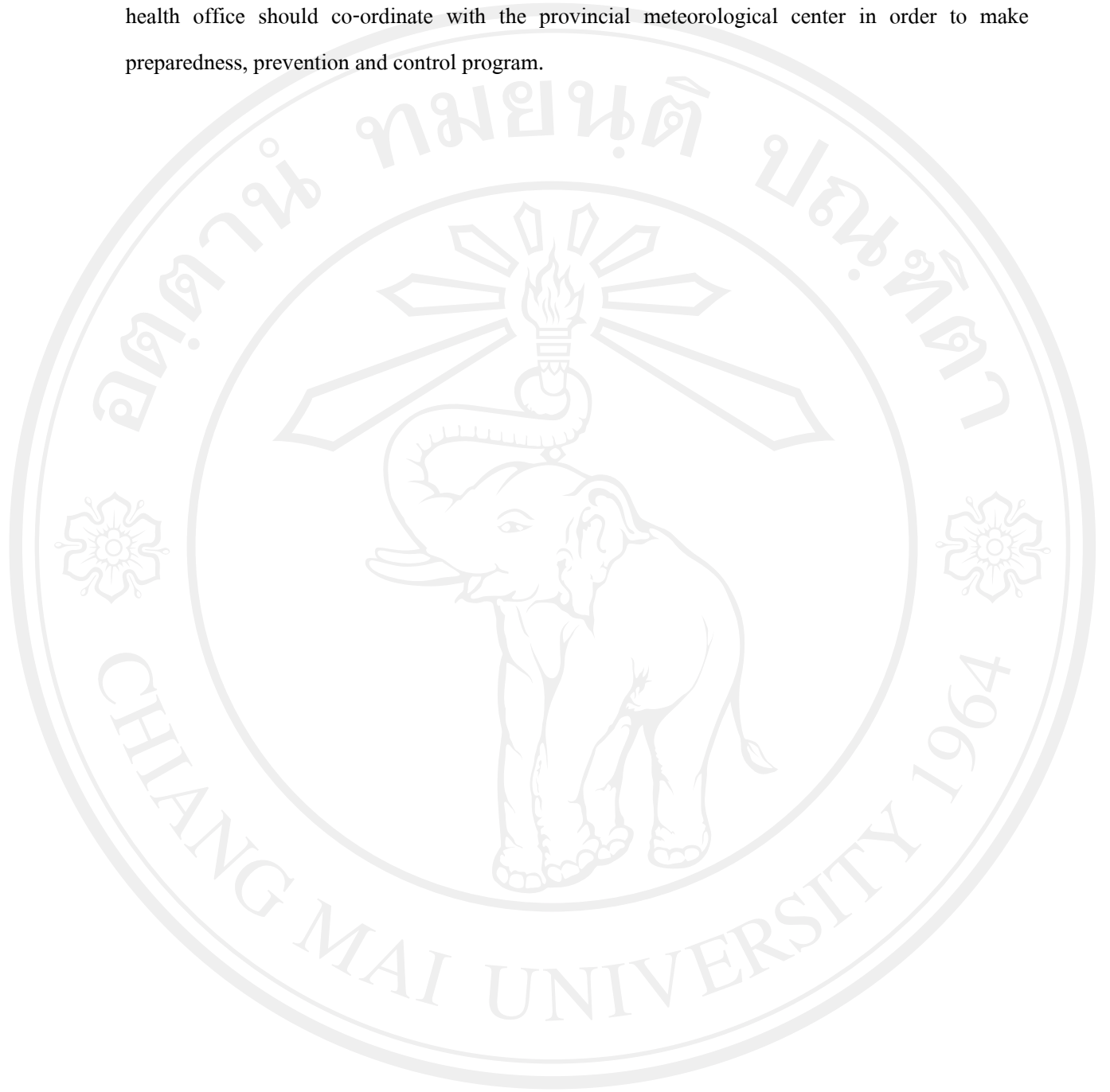
ABSTRACT

The objective of this study was to define the situation and environmental factors associated with an outbreak of dengue hemorrhagic fever in Lampang Province during 2003-2012. Information was gathered retrospectively from secondary data relate to the occurrence of dengue hemorrhagic fever from the report of Lampang Public Health Office, and weather data from the Meteorological Lampang Office from January 1, 2003 to December 31, 2012. Data were presented in frequency and association was analyzed by linear regression.

The results indicated that the rate of dengue hemorrhagic fever outbreak varied from 26.73 to 199.73 per 100,000 populations. The age group of 10-14 years old was mostly affected by the disease, followed by the 5-9 and 15-24 years old groups. The population above 15 years old was affected with increasing frequency. The occurrence of the disease is higher in June to September. The highest report was in August. Dengue hemorrhagic fever was distributed all over the province, particularly in the districts with high population density and those that have convenient transportation. The ambient temperature and relative humidity were positively associated with the disease occurrence ($p < 0.05$), but the precipitation is not affected the disease outbreak.

It is recommended that the Ministry of Public Health should enforce the monitoring system including the education for dengue hemorrhagic fever among the risk groups. The provincial public

health office should co-ordinate with the provincial meteorological center in order to make preparedness, prevention and control program.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved